РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН ЗА ТЮТЮНА И ТЮТЮНЕВИТЕ ИЗДЕЛИЯ

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани с производството, окачествяването, изкупуването, промишлената обработка и търговията с тютюн, производството и търговията с тютюневи изделия.

Чл. 2 (1)/ Производството на тютюн включва: производство на разсад, разсаждане, отглеждане, бране, сушене и производителска манипулация.

(2) Окачествяването на произведения или внесен суров тютюн е процедура, която се извършва от производителя/вносителя и купувача при спазване на установените качествени изисквания.

(3) Изкупуването на тютюн е възмездно или безвъзмездно придобиване на тютюн местно производство..

(4) Промишлената обработка на тютюн включва:

1. съхраняване на изкупен, въведен или внесен суров тютюн;

2. манипулация, в това число сортировка и обезжилване на едролистни тютюни;

3. ферментация – естествена или получена чрез термично третиране;

4. съхраняване на обработения и опакован тютюн и подготовка за реализация.

(5) Търговия с промишлено обработен тютюн е:

1. извършване на сделка с място на изпълнение на територията на страната с промишлено обработен тютюн;;

2. внос или въвеждане на територията на страната на промишлено обработен тютюн;

3. износ или извеждане на промишлено обработен тютюн.

/6/ Производството на тютюневи изделия включва: изработване на цигари, пури, пурети, тютюн за лула, тютюн за водна лула, тютюн за ръчно свиване на цигари, тютюн за дъвчене, тютюн за смъркане и тютюн за водна лула.

Глава втора
ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 3. (1) Държавната политика в областта на тютюна и тютюневите изделия се ръководи и осъществява от Министерския съвет.

(2) Министърът на земеделието и храните провежда държавната политика в сектор „Тютюн“.

(3) Министърът на икономиката и енергетиката и министърът на финансите провеждат държавната политика в областта на производството и търговията с тютюневи изделия.

Чл. 4. (1) Министерският съвет утвърждава национална стратегия за развитие на тютюнопроизводството по предложение на министъра на земеделието и храните.

(2) Националната стратегия по ал. 1 се разработва за период от 5 години.

Чл. 5. (1) Контролът по спазване изискванията на този закон по отношение на производството, окачествяването, изкупуването, промишлената обработка на тютюн, както и по отношение на максималните равнища на емисии в цигарите, се осъществява от Изпълнителна агенция по тютюна (ИАТ, агенцията).

(2) Изпълнителната агенция по тютюна е юридическо лице – второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на земеделието и храните.

(3) Средствата за извършване дейността на Изпълнителната агенция по тютюна се осигуряват ежегодно чрез бюджета на Министерството на земеделието и храните, както следва:

1. трансфери от бюджета на Министерството на земеделието и храните;

2. приходи от държавни такси;

3. средства, получени от глоби и имуществени санкции, налагани по този закон;

4. средства, получени по международни проекти и програми;

5. други източници.

(4) Устройството, структурата, организацията и дейността на агенцията се уреждат с устройствен правилник, приет с постановление на Министерския съвет.

Чл. 6. (1) Изпълнителната агенция по тютюна изпълнява контролни, регулаторни и информационни функции по този закон, като:

1. извършва превантивен, текущ и последващ контрол по спазването на този закон и на актовете по прилагането му в областта на производството, окачествяването, изкупуването и промишлената обработка на тютюн, както и в областта на контрола за спазване на изискванията относно максималните емисии от цигари и уведомяването за съставките на тютюневите изделия;

2. издава разрешения, одобрения, удостоверения, и други документи в предвидените от закона случаи;

3. води предвидените от закона регистри и бази данни;

4. предлага за издаване от министъра на земеделието и храните подзаконови нормативни актове в областта на производството, окачествяването, изкупуването и промишлената обработка на тютюн, както и в областта на контрола за спазване на нормативните изисквания относно максималните емисии от цигари и уведомяването за съставките на тютюневите изделия;

5. одобрява експерти по окачествяване на суров тютюн и определя експертите, участващи в спорове по окачествяване на суров тютюн;

6. издава задължителни предписания в предвидените от закона случаи;

7. изпълнява функции на компетентен орган по осигуряване на информацията за съставки и емисии по чл. 5 от Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО (ОВ, L 127/11 от 29 април 2014 г.);

8. събира такси в предвидените от закона случаи;

9. провежда информационни кампании и дава указания по прилагане на

закона в областта на тютюнопроизводството, окачествяването, изкупуването и промишлената обработка на тютюн, както и за спазване на нормативните изисквания относно максималните емисии от цигари и уведомяването за съставките на тютюневите изделия;

10. изпълнява и други функции, предвидени от закон.

(2) Министърът на земеделието и храните, след съгласуване с министъра на финансите, издава наредба, с която определя условията и реда за водене на регистрите, администрирани от Изпълнителната агенция по тютюна, както и условията и реда за предоставяне на информация и данни за вписване в тези регистри.

Глава трета

НАЦИОНАЛНА ТЮТЮНЕВА КАМАРА

Чл. 7. (1) Националната тютюнева камара:

1. участва във формирането и в осъществяването на държавната политика в сектор „Тютюн“ и в сектор „Тютюневи изделия“;

2. прави предложения и дава становище по проект на национална стратегия за развитие на тютюнопроизводството, участва в разработването на други стратегии, анализи и програми в сектор „Тютюн“ и в сектор „Тютюневи изделия“ и съдейства за тяхното изпълнение;

3. участва в разработването и изготвя становища по проекти на нормативни актове в областта на сектор „Тютюн“ и сектор „Тютюневи изделия“;

4. разработва добри практики за производство и предлагане на пазара на суров тютюн;

5. разработва и подпомага въвеждането на стандарти за качество при производство и търговия със суров тютюн и добри практики в търговията с промишлено обработен тютюн;

6. разработва и подпомага въвеждането на технологични стандарти за производство на тютюн;

7. разработва и подпомага въвеждането на технологични стандарти за интегрирано управление на борбата с болести, вредители и неприятели и за намалена употреба на препарати за растителна защита;

8. подпомага разработването на браншови стандарти за здравословни и безопасни условия на труд и стандарти за социално отговорна политика;

9. инициира и подпомага районирането на съществуващите и разработването на нови сортове тютюн;

10. дава становища относно съответствие на експертите по окачествяване с изискванията за тяхното одобрение;

11. участва в разработване на механизми за стабилизиране на пазарите на суров тютюн и намаляване на диспропорциите при предлагането и търсенето на суров тютюн, при спазване на приложимите правила за защита на конкуренцията;

12. подпомага планирането и приспособяването на продукцията към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството на суров тютюн, при спазване на приложимите правила за защита на конкуренцията;

13. подпомага централните и териториалните органи на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление при разработването на икономическата им политика и целевото финансиране на програми и проекти, включително по въпроси на благоустройството и развитието на земеделските

райони;

14. насърчава рационализацията и подобряването на производството и преработвателната дейност;

15. представлява своите членове и защитава техните права и интереси в съответствие със закона и устава;

16. при упълномощаване разрешава спорове между свои членове, съгласно правила, приети от Общото събрание на камарата;

17. организира обучения по теми, свързани със сектор „Тютюн“ и сектор „Тютюневи изделия“;

18. води регистър на членовете си;

19. има право на достъп до информацията по чл. 16, ал. 2.

20. изпълнява и други функции, възложени със закон или посочени в устава й.

(2) Разработените добри практики и стандарти съответно по ал. 1, т. 4, 5, 6 и 7 се предлагат на министъра на земеделието и храните и утвърждават със заповед.

Чл. 8. (1) Органи на камарата са общото събрание, управителният и контролният съвет.

(2) Общото събрание на камарата одобрява членовете на Управителния съвет, който се състои от:

1. двама представители, предложени от членуващите в камарата организации на тютюнопроизводителите;

2. двама представители, предложени от членуващите в камарата преработватели или организации на преработватели;

3. двама представители на членуващите в камарата производители на тютюневи изделия или организации на производители на тютюневи изделия;

4. един представител, предложен от членуващите в камарата научни организации.

(3) Членове на Управителния съвет могат да бъдат и лица, които не са членове на камарата.

Чл. 9. (1) Членуването в камарата е доброволно и е в съответствие с изискванията на закона и нейния устав.

(2) В камарата могат да членуват и други лица или организации, които извършват дейности, свързани със сектор „Тютюн“ или сектор „Тютюневи изделия“ или съдействат и допринасят за развитието на тези сектори.

Чл. 10. (1) Признаването на статут на Национална тютюнева камара се извършва със заповед на министъра на земеделието и храните, при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

(2) В едномесечен срок от подаване на заявление от представляващия юридическото лице, министърът на земеделието и храните издава заповед за признаване на статут на Национална тютюнева камара или за постановяване на мотивиран отказ, който подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 11. Статут на Национална тютюнева камара се признава на юридическо лице, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, което обединява:

1. организации (юридически лица) на тютюнопроизводители, които общо представляват повече от 50 на сто от тютюнопроизводителите, вписани в регистъра по чл. 15;

2. лица, извършващи промишлена преработка на тютюн или организации

на такива лица, чиито общ обем на преработена продукция е повече от 50 на сто от произведения в страната суров тютюн за предходната година;

3. производители на тютюневи изделия или организации на производители на тютюневи изделия, чиито общ годишен обем на произведените в страната тютюневи изделия е повече от 50 на сто от общия обем произведени в страната тютюневи изделия;

4. научни институти или университети, които осъществяват научни и приложни дейности в областта на тютюна или тютюневите изделия.

Чл. 12. (1) Националната тютюнева камара по чл. 10 може да придобие статут и на призната представителна междубраншова организация за сектор „Тютюн“ ако е налице съответствие с изискванията на чл. 157 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на Регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (Регламент (ЕС) № 1308/2013).

(2) Доказването на съответствия съгласно ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз и актовете по прилагането му.

(3) По реда на ал. 2 се извършва и признаване по смисъла на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на организации на тютюнопроизводители и асоциации на организации на тютюнопроизводители.

Глава четвърта
ПРОИЗВОДСТВО, ВЪТРЕОБЩНОСТНО ПРИДОБИВАНЕ И ВНОС НА СУРОВ ТЮТЮН

Раздел I
Изисквания при производство на тютюн

Чл. 13. Производството на тютюн се извършва по технологични инструкции за производство, бране, сушене и производителска манипулация, утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните.

Чл. 14. (1) При производството на тютюн се използват сертифицирани семена с доказан произход, отговарящи на изискванията на Закона за посевния и посадъчния материал.

(2) При производството се използват само разрешени за употреба препарати за растителна защита, съгласно приложение № от Закона за защита на растенията, при стриктно спазване на указаните от производителя дозировка, време и начин на приложение и карантинен период, съобразно изискванията за приложението им при третиране и химична обработка и при спазване изискванията за опазване на околната среда и безопасност при работа с торове и препарати за растителна защита.

(3) Производството на тютюневи семена на територията на страната се извършва от физически и юридически лица, получили разрешение по чл. 28, ал. 1 от Закона за посевния и посадъчния материал, в съответствие с утвърдени добри производствени практики.

(4) Търговията с тютюневи семена се извършва съгласно Закона за посевния и посадъчния материал.

Чл. 15. Изискванията на този раздел с изключение на изискванията по чл. 14, ал. 1, се прилагат и от вносителите при договаряне на внос на суров тютюн. В случаите на вътрешнообщностно придобиване се прилагат и правилата, установени между държавите-членки на ЕС.

Раздел II
Регистър на тютюнопроизводителите

Чл. 16. Производството на тютюн се извършва от тютюнопроизводители, регистрирани по този закон.

Чл. 17. (1) Произведеният в страната суров тютюн се съхранява от регистрирани тютюнопроизводители и се предоставя от тях на лица, вписани в регистъра на лицата, изкупуващи тютюн.

(2) Внос в страната или вътреобщностно придобиване на суров тютюн се извършва от лица, вписани в регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн.

Чл. 18. (1) Регистърът на тютюнопроизводителите се създава и поддържа от Изпълнителната агенция по тютюна.

(2) Изпълнителният директор на ИАТ или оправомощено от него лице издава удостоверение за регистрация на лицата, вписани в регистъра по ал. 1 за всяка производствена година.

(3) Регистърът съдържа:

1. данни за лицето – тютюнопроизводител: три имена, ЕГН/ЛНЧ за физически лица или наименование и ЕИК за юридически лица;

2. кадастрален номер на имота, върху който ще се отглежда тютюн, документ, удостоверяващ правото на лицето по т. 1 да ползва имота и размер на площта, върху която ще се отглежда тютюна;

3. данни, свързани с тютюна от предстоящата реколта: лице, с което е сключен договор за производство и изкупуване на тютюн, номер и дата на договора, договорено количество, сортова група, произход и сорт;

4. количество произведен тютюн по сортови групи, произходи и класи за предходната реколта;

5. данни за действията, извършени с произведения тютюн от предходната реколта – предаване на лица, вписани в регистъра по чл. 20.

(4) Лицата, произвеждащи тютюн, предоставят данните за вписване в регистъра ежегодно до 15 юни.

(5) При промяна в обстоятелствата по ал. 3, т. 2-4, тютюнопроизводителите уведомяват ИАТ в четиринадесетдневен срок от настъпване на промяната.

(6) До десето число на месеца лицата, изкупуващи суров тютюн, подават до ИАТ подробна информация за сключените през предходния месец договори, включително – тютюнопроизводител, площ, върху която ще се произвежда тютюн, номер и дата на договора.

(7) Изпълнителната агенция по тютюна служебно заличава от регистъра по ал. 1 лица, които не са предоставили информацията в срока по ал. 4. Последващо вписване в регистъра се извършва след представяне на информацията по ал. 3, а ИАТ издава ново удостоверение за регистрация.

Чл. 19. (1) Изпълнителната агенция по тютюна публикува на интернет страницата си следната информация за сключените договори за производство и/или изкупуване на суров тютюн:

1. кадастрален номер на имота, върху който ще се отглежда тютюн;

2. площ на имота;

3. номер и дата на договора;

4. договорено количество тютюн по сортови групи и произходи.

(2) Публикуването се извършва в срок до пет дни от постъпване на данните по ал. 1 на платформа, чрез която ограничен достъп до данните по ал. 1 се предоставя на:

1. лица, вписани в регистъра на тютюнопроизводителите – по отношение на отнасящите се до тях данни;

2. лица, вписани в регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн.

(3) В срок до пет работни дни от констатиране на подписване на два или повече договора за една и съща площ ИАТ информира заинтересованите страни.

Глава пета
ИЗКУПУВАНЕ НА ТЮТЮН И ОКАЧЕСТВЯВАНЕ ПРИ ИЗКУПУВАНЕ. ДЕЙНОСТИ СЪС СУРОВ ТЮТЮН.

Раздел I
Изисквания относно лицата, изкупуващи суров тютюн

Чл. 20. (1) Изкупуването на тютюни – местно производство, въвеждането и вносът в страната на суров тютюн се извършва от лица, вписани в регистър на лицата, извършващи изкупуване на суров тютюн за съответната производствена година.

(2) Изкупуването на произведен в страната суров тютюн се извършва от лица, подали заявление до ИАТ за вписване в регистъра по ал. 1 в срок до 1 август за сортова група Виржиния и до 1 октомври за останалите три сортови групи на съответната производствена година.

(3) Вносът или въвеждането на суров тютюн в страната, се извършва от лица, подали заявление до ИАТ за вписване в регистъра по ал. 1 в срок до десет работни дни преди планираното започване на съответната дейност.

(4) Заявленията по ал. 2 и 3 съдържат следните данни за вписване в регистъра: данни за лицето – имена/наименование; гражданство/данни за търговска регистрация; адрес/седалище; адрес на място на стопанска дейност на територията на страната, ако има такъв; данни за помещения, в които ще се съхранява изкупеният, въведен или внесен тютюн, ако има такива на територията на страната; декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността – по образец, одобрен с наредбата по ал. 9 и производствена програма за дейностите, които ще се извършват с тютюна.

(5) Лицата, притежаващи разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн, не подават заявление по ал. 2.

(6) Изпълнителната агенция по тютюна вписва служебно в регистъра по ал. 1 лицата, притежаващи разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн и заличава вписването след прекратяване на правата на лицата по разрешението. Отразяването на обстоятелствата по тази алинея в регистъра по ал. 1 се извършва в седемдневен срок от настъпване на съответното обстоятелство.

(7) Изпълнителният директор на ИАТ или оправомощено от него лице издава удостоверение за регистрация на лицата, вписани в регистъра по ал. 1.

(8) Списък на лицата, вписани в регистъра по ал. 1, се обявява и актуализира на интернет страницата на Изпълнителната агенция по тютюна.

Раздел II
Дейности със суров тютюн

Чл. 21. (1) Лицата, изкупуващи тютюн в страната, както и лицата, внасящи или въвеждащи суров тютюн, извършват една от следните дейности с тютюна:

1. промишлена обработка в съответствие с притежавано от тях разрешение за извършване на промишлена обработка;

2. възлагат от свое име и за своя сметка извършване на промишлена обработка на лице, притежаващо разрешение за промишлена обработка;

3. извеждат го за друга държава – член на Европейския съюз;

4. изнасят го за трета страна.

(2) Лицата по ал. 1 предоставят на ИАТ информация и документация за изкупените количества тютюн, произведен на територията на страната, по сортови групи, произходи, класи и производители:

1. в случаите по ал. 1, т. 1 и т. 2 – в срок до 30 юни за предходната реколта;

2. в случаите по ал. 1, т. 3 и т. 4 – до пет работни дни преди напускането на територията на страната и съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 6, ал. 2. Освен информацията по ал. 2, лицата уведомяват ИАТ и за граничния контролно-пропускателен пункт, през който суровият тютюн ще напусне територията на страната.

3. в случаите на погиване на тютюна в резултат на непреодолима сила – информация се предоставя в срок до три работни дни от настъпване на събитието, като в 14-дневен срок се представя документ от съответно компетентните органи, удостоверяващ че погиването е в резултат на непреодолима сила.

(3) В срок до пет работни дни преди въвеждане или внос на суров тютюн в страната, лицето по чл. 20, ал. 1 уведомява ИАТ относно: количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, място на складиране и действия, които ще се предприемат с тютюна, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 6, ал. 2.

(4) В срок до пет работни дни преди предаване на тютюна на друго лице, извършвано на територията на страната, лицето по чл. 20, ал. 1 уведомява ИАТ за лицето, на което се предава тютюна, за количеството, сортовата група, произхода, реколтата и държавата на произход на тютюна. Уведомлението се изготвя съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 6, ал. 2.

(5) В срок до 30 юни лицата по ал. 1 предоставят на ИАТ обобщени данни по сортови групи и произходи за изкупените, внесените или въведени на територията на страната количества суров тютюн, наличните количества тютюн и/или изсушен, и/или манипулиран и ферментирал тютюн от предишна реколта и за реализираните количества суров тютюн на пазарите в страната, в Европейския съюз и в трети страни.

Раздел III
Изисквания към подлежащия на изкупуване суров тютюн

Чл. 22. (1) Изкупува се тютюн, който:

1. е изсушен, производителски манипулиран и опакован от производителите;

2. отговаря на минималните качествени изисквания, съгласувани с

качествена класификация с минимум от три класа, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

(2) Допуска се изкупуване на неизсушени едролистни тютюни, които отговарят на изискванията на БДС 865-78 за сортова група Виржиния и съответно БДС 6523-78 – за сортова група Бърлей.

(3) Не се допуска изкупуване на тютюн в нарушение на условията по ал. 1 и 2.

Чл. 23. (1) Сроковете за заплащане на изкупения тютюн се определят от страните в договора, но не по-късно от тридесет дни от датата на подписване на приемателно-предавателния протокол и издаване на фактура.

(2) Купувачите не могат да откажат изкупуване на договорените количества тютюн и до двадесет на сто от определените в договора прогнозни количества тютюн, произведени от същите площи.

Раздел IV
Окачествяване при изкупуване

Чл. 24. (1) Окачествяването на тютюна се извършва съвместно от производителя и купувача по ред, определен в договора, сключен между тях и съгласно минималните качествени изисквания, съгласувани с качествена класификация с минимум от три класа, определени с наредбата по чл. 22, ал. 1, т. 2, а за неизсушените едролистни тютюни – съгласно БДС 865-78 за сортова група Виржиния и съответно БДС 6523-78 за сортова група Бърлей.

(2) Данните по окачествяването на тютюна при изкупуването му се вписват в предавателно-приемателен протокол по образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 22, ал. 1, т. 2.

Чл. 25. (1) При спор относно окачествяването на тютюна страните могат да прекратят действието на договора или да поискат окачествяването да се извърши от независим от страните експерт по окачествяване, включен в списък на експерти, одобрени от Изпълнителната агенция по тютюна, който се произнася с участие на страните със заключение в 5-дневен срок от поискването.

(2) При прекратяване на договора за производство и/или изкупуване и сключване на нов договор с лице, вписано в регистъра на лицата, изкупуващи тютюн, тютюнопроизводителят уведомява ИАТ за промяна в обстоятелствата по чл. 18, ал. 3.

(3) При несъгласие с оценката на експерта по ал. 1, всяка от страни може да поиска повторно оценяване от тричленна комисия от експерти по окачествяване, включени в списъка по ал. 1. Комисията се определя от изпълнителния директор на ИАТ или оправомощено от него лице.

(4) Всички разноски, свързани с окачествяването на тютюна са за сметка на купувача, с изключение на тези по ал. 1 и 3, които се поделят поравно между страните.

Чл. 26. Условията и редът за одобряване на експерти по оценяване, определянето на критерии за тяхната независимост, както и редът за разглеждане на споровете по окачествяване и начинът на заплащане на разходите по окачествяване, се определят с наредба на министъра на земеделието и храните.

Глава шеста
ПРОМИШЛЕНА ОБРАБОТКА И ТЪРГОВИЯ С ПРОМИШЛЕНО ОБРАБОТЕН ТЮТЮН

Раздел I
Промишлена обработка на тютюн

Чл. 27. Промишлена обработка на тютюн могат да извършват лица, получили разрешение от Изпълнителната агенция по тютюна за извършване на промишлена обработка на тютюн.

Чл. 28. (1) Лицата, извършващи промишлена обработка на тютюн, носят отговорност за качеството на обработения тютюн и за неговата автентичност по произход.

(2) В случаите на предлагане на пазара на смес от тютюни от различни сортови групи, типове и/или произходи, под формата на листа или стрипс, лицата по ал. 1 са длъжни да указват процентното им съотношение.

Чл. 29. Разрешение за промишлена обработка на тютюн се издава на лице, което:

1. е регистрирано по Търговския закон или е чуждестранно лице, регистрирано с право да извършва търговска дейност съгласно законодателството на държава – членка на Европейския съюз или на друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство;

2. разполага с технически и технологични възможности за промишлена обработка на тютюн и за формиране на еднородни по качество партиди, отговарящи на съответната сортова група и произход, включващи наличие на подходящи складови и производствени помещения; технически изправни съоръжения и машини за разлистване и сортиране; машини и съоръжения за смесване и опаковане на промишлено обработения тютюн; ферментационни камери или възможност за осъществяване на ферментация, обезпрашителни и климатични инсталации; апаратура и съоръжения за контрол на технологичния процес и качеството на продукцията.

Чл. 30. (1) Заявление за издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн се подава до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по тютюна.

(2) Заявлението съдържа:

1. посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър или актуална идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която заявителят по чл. 29, т.1 е регистриран/установен, както и адрес на седалището му за кореспонденция, включително електронен;

2. удостоверение от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите за наличие или липса на дължими данъци и задължителни осигурителни вноски;

3. удостоверение за данъчна регистрация на заявителя по Закона за данък върху добавената стойност;

4. свидетелство за съдимост на едноличния търговец – заявител, а когато заявителят е търговско дружество или кооперация – за членовете на техните управителни органи;

5. производствени програми за изкупуване и промишлена обработка на тютюн по сортови групи и произходи за съответната реколта;

6. отчет за изпълнението на производствените програми по т. 5 за предходната година;

7. справка за изпълнението на основните показатели за изкупените и действително изплатените тютюни по сортови групи и произходи;

8. информация за производствените помещения и мощности и правните основания за тяхното ползване;

9. декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността по образец, одобрен с наредбата по чл. 6, ал. 2;

10. счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричните потоци за предходните три години;

11. документ за платена държавна такса.

(3) Разрешенията по ал. 1 са безсрочни.

(4) Министърът на земеделието и храните определя с наредба условията за доказване на съответствие на лицата, подали заявление, с изискванията за издаване на разрешение по чл. 29, за реда за издаване и отнемане на разрешение, за контрола върху лицата, получили разрешение.

Чл. 31 /1/ Изпълнителната агенция по тютюна води регистър на лицата, на които е издадено разрешение за промишлена обработка на тютюн.

(2) Списък на лицата, на които е издадено разрешение за промишлена обработка на тютюн, се обявява и актуализира на страницата в интернет на Изпълнителната агенция по тютюна.

Раздел II
Търговия с промишлено обработен тютюн

Чл. 32. (1) Търговия с промишлено обработен тютюн, както и съхранение на промишлено обработен тютюн на територията на страната, се извършва от лица, вписани в регистър на лицата, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн.

(2) Дейността по ал. 1 се извършва от лица, подали заявление за регистрация до ИАТ в срок до десет работни дни преди започване на дейността.

(3) Заявлението съдържа следните данни за вписване в регистъра: данни за лицето - имена/наименование; гражданство/данни за търговска регистрация; адрес/седалище; адрес на място на стопанска дейност на територията на страната, ако има такъв; данни за помещения, в които ще се съхранява тютюна; декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността по образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 6, ал. 2 и производствена програма за дейностите, които ще се извършват с тютюна.

(4) Лицата, притежаващи разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн или разрешение за производство на тютюневи изделия, както и лицата, вписани в регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн, не подават заявление по ал. 3.

(5) Изпълнителната агенция по тютюна вписва служебно в регистъра по ал. 1 лицата по предходната алинея и заличава вписването съответно след прекратяване на правата им по разрешенията или отписването им от регистъра на лицата изкупуващи суров тютюн. Вписването и заличаването се извършва в седемдневен срок от настъпване на съответното обстоятелство.

(6) Изпълнителният директор на ИАТ или оправомощено от него лице издава удостоверение за регистрация на лицата, вписани в регистъра по ал. 1.

(7) Списък на лицата, вписани в регистъра по ал. 1, се обявява и актуализира на страницата в Интернет на Изпълнителната агенция по тютюна.

Чл. 33. (1) Лицата по чл. 32, ал. 1 предоставят на ИАТ информация за придобитите количества промишлено обработен в страната тютюн, както и за въведения или внесен в страната промишлено обработен тютюн, както следва:

1. в срок до пет работни дни преди въвеждане или внос – информация за ГКПП, през който тютюнът ще бъде внесен или въведен на територията на страната, количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 6, ал. 2.

2. в срок до пет работни дни преди предаване на тютюна на друго лице на територията на страната – информация относно количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 6, ал. 2.

3. в срок до пет работни дни преди извеждане на промишлено обработен тютюн за държава – член на Европейския съюз или при износ за трета страна – информация относно количество, сортова група, произход, реколта и страна на произход, ГКПП, през който тютюнът ще бъде изведен или изнесен, съгласно образец, одобрен от министъра на земеделието и храните с наредбата по чл. 6, ал. 2.

(2) В срок до 30 юни лицата, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн, подават до ИАТ обобщена информация за реализираните количества промишлено обработен тютюн, за предходния едногодишен период, на пазарите в страната, в Европейския съюз и в трети страни по сортови групи, произходи, реколти и страна на произход.

Глава седма
ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ

Раздел I
Разрешение за производство на тютюневи изделия

Чл. 34. (1) Производството на тютюневи изделия се извършва от лица, получили разрешение от Министерския съвет.

(2) Производителите на тютюневи изделия по предходната алинея носят отговорност за качеството на произвежданата продукция съгласно действащата в страната нормативна уредба или договорните условия за износ.

Чл. 35. Разрешение за производство на тютюневи изделия се издава на лице, което:

1. е регистрирано по Търговския закон или е чуждестранно лице, регистрирано с право да извършва търговска дейност по законодателството на държава – членка на Европейския съюз, или на други държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. има добра репутация;

3. разполага с необходимите финансови възможности и съответния професионален опит;

4. разполага с: технически и технологични възможности за осъществяване на пълен производствен процес с подходящи производствени помещения, технически изправни съоръжения и машини за навлажняване, разлистване, обезпрашаване, соусиране, рязане, подсушаване и ароматизиране на тютюна; машини и съоръжения за изработване и опаковане на тютюневи изделия; обезпрашителни и климатични инсталации; апаратура и съоръжения за контрол на технологичните процеси и качеството на продукцията.

Чл. 36. (1) Заявление за издаване на разрешение за производство на тютюневи изделия се подава до министъра на икономиката и енергетиката.

(2) Заявлението съдържа:

1. посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър и/или друга актуална идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която заявителят по чл. 35, т.1 е регистриран/установен, както и адрес на седалището им за кореспонденция, включително електронен;

2. удостоверение от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите за наличието или липса на дължими данъци и задължителни осигурителни вноски;

3. удостоверение за данъчна регистрация на заявителя по Закона за данък върху добавената стойност;

4. свидетелство за съдимост на едноличния търговец – заявител, а когато заявителят е търговско дружество или кооперация – за членовете на управителните органи;

5. програма за производство на тютюневи изделия;

6. отчет за изпълнението на производствената програма по т. 5 за предходната година;

7. документ, удостоверяващ правата върху търговските марки в случаите на производство на тютюневи изделия;

8. информация за производствените помещения и мощности и правните основания за тяхното ползване;

9. декларация за размера, произхода и основанието за притежаваните средства за осъществяване на дейността по образец съгласно наредбата по ал. 7;

10. счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричните потоци за предходните три години;

11. документ за платена държавна такса.

(3) Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката и енергетиката издава разрешенията по ал. 1 или постановява мотивиран отказ за издаване в срок до три месеца от постъпване на заявленията. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Разрешенията по ал. 1 са безсрочни.

(5) Министърът на икономиката и енергетиката води регистър на лицата, на които е издадено разрешение за производство на тютюневи изделия.

(6) Списък на лицата, на които е издадено разрешение за производство на тютюневи изделия, се обявява и актуализира на страницата в интернет на Министерството на икономиката и енергетиката.

Чл. 37. Министерският съвет определя с наредба условията!!! и реда за: установяването на съответствие на лицата, подали заявление, с изискванията за издаване на разрешение по чл. 35; реда за издаване и отнемане на разрешение; контрола върху лицата, получили разрешение; условията и реда за водене на регистъра по ал. 5 на чл. 36 и за условията и реда за предоставяне на информация за вписване в регистъра.

Раздел II

Дейности със съоръжения и оборудване за изработка на тютюневи изделия

Чл. 38. (1) Създава се регистър на лицата, извършващи дейности със съоръжения и оборудване за изработка на тютюневи изделия.

(2) Регистърът се води от Министерството на икономиката и енергетиката.

(3) Внос, въвеждане на територията на страната, съхранение, транспорт,

използване/експлоатация, ремонт, преустройство, износ и извеждане на друга страна – членка на Европейския съюз на съоръжения и оборудване за производство на тютюневи изделия, се извършват от лица, вписани в регистъра по ал. 1.

(4) Лицата, планиращи да извършват дейности по ал. 3, подават заявление за вписване в регистъра по ал. 1 в срок до десет работни дни преди започване на планираната дейност.

(5) Министърът на икономиката и енергетиката или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за регистрация на лицата, вписани в регистъра по ал. 1.

(6) Лицата, притежаващи разрешение за производство на тютюневи изделия, не подават заявление по ал. 4.

(7) Лицата по ал. 6 се вписват служебно в регистъра по ал. 1, а вписването се заличава служебно след прекратяване на правата на лицата по разрешенията. Отразяването на обстоятелствата по тази алинея в регистъра по ал. 1 се извършва в седемдневен срок от настъпване на съответното обстоятелство.

(8) Списък на лицата, вписани в регистъра по ал. 1, се обявява и актуализира на страницата в интернет на Министерството на икономиката и енергетиката.

Чл. 39. Лицата по чл. 38, ал. 1 предоставят в Министерството на икономиката и енергетиката информация за произведените, въведени или внесени в страната съоръжения или оборудване, както следва:

1. в срок до пет работни дни преди въвеждане или внос – информация за граничния контролно-пропускателен пункт, през който съоръженията или оборудването ще бъдат внесени или въведени на територията на страната, модел, марка и идентификационен номер на всяко отделно съоръжение, съгласно образец, одобрен с наредбата по чл. 37.

2. в срок до пет работни дни преди предаване на съоръженията и оборудването на друго лице на територията на страната – модел, марка и идентификационен номер на всяко отделно съоръжение, съгласно образец, одобрен с наредбата по чл. 37.

3. в срок до пет работни дни преди извеждане на съоръжения и оборудване за държава – член на Европейския съюз или при износ за трета страна – информация модел, марка и идентификационен номер на всяко отделно съоръжение, съгласно образец, одобрен с наредбата по чл. 37.

Чл. 40. Условията и редът за водене на регистъра по чл. 38 и за предоставяне на информация и данни за вписване в този регистър се определят с наредбата по чл. 37 от Министерския съвет.

Раздел III
Търговия с тютюневи изделия

Чл. 41. Продажбата, съхранението и предлагането на тютюневи изделия може да се извършват в търговски складове и обекти само от лица, получили разрешение за търговия с тютюневи изделия по реда и условията на Закона за акцизите и данъчните складове.

Чл. 42. (1) Тютюневите изделия се продават на територията на страната по цени, регистрирани при условия и по ред, определени с наредба на Министерския съвет.

(2) За искане за регистриране на продажна цена на тютюневи изделия и за издаване на удостоверение за регистрирана цена се заплащат държавни такси

в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(3) Таксите по ал. 2 постъпват по бюджета на Министерството на финансите.

Чл. 43. Забранява се продажбата на тютюневи изделия:

1. на територията на детски ясли и градини, училища, общежития за ученици, лечебни и здравни заведения;

2. на и от лица под 18 години;

3. с нарушена цялост на потребителската опаковка, освен в случаите при продажба на ръчно свити пури;

4. без фактура за покупка на продавани тютюневи изделия и сертификат за произход;

5. които не съответстват на здравните изисквания;

6. с вреди и дефекти, увреждащи техните потребителски качества;

7. без посочени върху опаковката задължителни елементи за информиране на потребителите на български език и кодировката на тютюневите изделия на българския и чуждестранния производител;

8. необлепени с бандерол, освен в случаи, когато това е предвидено със закон;

9. без обявяване цените на тютюневите изделия на достъпно за потребителя място и по подходящ за възприемане начин;

10. в насипно състояние на отделни късове или бройки и отворени опаковки, на пури и пурети, върху които няма облепен бандерол, освен в случаите при продажба на ръчно свити пури;

11. от автомати за продажба на тютюневи изделия и от щандове за самообслужване;

12. за орална употреба;

13. неотговарящи на изискванията за съдържание на катран, никотин и въглероден оксид;

14. с потребителски опаковки, неотговарящи на изискванията за етикетиране, маркировка и външно оформление;

15. върху опаковките на които има текстове, названия, търговски марки, както и фигуративни или други знаци, определящи даден продукт като по-малко вреден;

16. на спортни прояви и обществени мероприятия, организирани за деца и ученици.

Чл. 44. Забранява се пускането на пазара на тютюневи изделия чрез използване на услугите на информационното общество.

Чл. 45. (1) Вносът и въвеждането на тютюневи изделия се съгласува по отношение на качество, фитосанитарни и санитарни норми от компетентните органи, определени от Министерския съвет.

(2) Внесените или въведени в страната тютюневи изделия трябва да отговарят на изискванията на чл. 43~~, ал. 2,~~ т. 3 – 15. Изискванията се документират задължително на българския митнически пункт на преминаване и в склада на лицата, извършващи внос или въвеждане, ~~на вносителите~~ с издаден от производителя сертификат за произход, който задължително придружава всяка партида и транспортно средство.

Глава осма
РЕКЛАМИРАНЕ НА ТЮТЮН И ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ. ЕТИКЕТИРАНЕ НА ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ.

Чл. 46. (1) Забранява се рекламирането на тютюн и тютюневи изделия, с изключение на:

1. територията на предприятия, където се произвеждат тютюн или тютюневи изделия, и обектите, в които се извършва търговия с тютюн и тютюневи изделия;

2. използването на търговска марка, когато в рекламата не участват лица под 18 години и тя не е предназначена или насочена към тях;

3. места или мероприятия, на които достъпът на лица под 18 години е забранен.

(2) Безвъзмездно разпространение на тютюневи изделия с рекламна цел може да се извършва само в местата по ал. 1, т. 1 или 3, при спазване на условията по чл. 43.

(3) Забранява се рекламирането на тютюн и тютюневи изделия в радио- и телевизионни предавания.

(4) Рекламирането на тютюн и тютюневи изделия в пресата и в други печатни издания и чрез услугите на информационното общество се допуска само за публикации, които са:

1. предназначени изключително за професионалисти в областта на търговията с тютюн и тютюневи изделия или за лица, чийто основен предмет на дейност е производството или търговията с тютюн и тютюневи изделия;

2. отпечатани или публикувани в трета държава и не са предназначени за пазара на държава – членка на Европейския съюз, и на други държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

(5) Друга реклама на тютюн и тютюневи изделия в пресата и в други печатни издания и чрез услугите на информационното общество е забранена.

(6) Забранява се спонсорирането от лица, чийто основен предмет на дейност е производството или търговията с тютюн и тютюневи изделия, на:

1. радио- и телевизионни предавания;

2. събития или дейности, които се провеждат в няколко държави - членки на Европейския съюз, и в други държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или имат по друг начин трансграничен ефект.

(7) Забранява се всякаква форма на разпространение на тютюневи изделия в случаите по ал. 6, т. 2 с цел пряко или косвено популяризиране на тютюневи изделия.

Чл. 47. Произведените на територията на страната или внесени, или въведени в страната тютюневи изделия, които се предлагат на потребители, се етикетират, обозначават и оформят съгласно изисквания, определени с наредба, приета от Министерския съвет.

Глава девета
СЪСТАВКИ И ЕМИСИИ

Раздел I
Равнища на емисиите от цигари и методи за измерване

Чл. 48. Максималното равнище на емисиите от цигари, пуснати на пазара или произведени в страната (максимално равнище на емисиите) не надвишава:

1. 10 мг (mg) катран за цигара;

2. 1 мг (mg) никотин за цигара;

3. 10 мг (mg) въглероден оксид за цигара.

Чл. 49. Емисиите от цигари по чл. 48 се измерват въз основа на стандарти, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

Чл. 50. (1) Измерванията по чл. 49 се проверяват от лаборатории, получили одобрение от Изпълнителна агенция по тютюна или от компетентен орган на друга държава – членка на Европейския съюз.

(2) Одобрение по ал. 1 за лаборатории, намиращи се на територията на Република България, се издава от изпълнителния директор на ИАТ или от упълномощено от него лице.

(3) Лабораториите по ал. 2 следва да отговарят на следните изисквания:

1. да са получили акредитация от „Българска служба за акредитация“ към министъра на икономиката и енергетиката;

2. да не са притежавани или контролирани пряко или непряко от тютюневата промишленост.

(4) За издаване на одобрение по ал. 1 лицата, притежаващи лаборатории, подават заявление до изпълнителния директор на ИАТ, към което прилагат:

1. посочване на единен идентификационен код по чл. 23 от Закона за търговския регистър или друга актуална идентифицираща информация в съответствие със законодателството на държавата, в която заявителят е регистриран/установен, както и адрес за кореспонденция на територията на страната, включително електронен;

2. документ, издаден от „Българска служба за акредитация“, удостоверяващ обстоятелството, че лабораторията е акредитирана да извършва измерванията по ал. 1;

3. информация за местоположението на лабораторията;

4. доказателства/документи, че лабораторията не е притежавана или контролирана пряко или непряко от тютюневата промишленост.

(5) Одобрението по ал. 2 е безсрочно.

(6) Изпълнителна агенция по тютюна води регистър на одобрените лаборатории.

(7) Списък на одобрените лаборатории се обявява и актуализира на страницата в интернет на Изпълнителната агенция по тютюна.

(6) Министърът на земеделието и храните определя с наредбата по чл. 49 условията за доказване на съответствие с изискванията и реда за издаване на одобрение по ал. 2, отнемането на одобрението, както и условията и реда за водене на регистъра по ал. 6.

Раздел II
Уведомяване за съставките и емисиите

Чл. 51. /1/ Производителите и вносителите на тютюневи изделия всяка година до края на месец септември представят на Изпълнителната агенция по тютюна:

1. списък на всички използвани при производството на тютюневи изделия съставки, тяхното количество по марки и видове тютюневи изделия;

2. списък на всички достъпни за производителите и вносителите токсикологични данни, отнасящи се до съставките по т. 1 в изгорена или неизгорена форма, особено свързаните с неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве, като се отчитат и всички водещи до пристрастяване свойства;

3. становище относно изискванията за включване на всяка една съставка по т. 1 в състава на тютюневите изделия, както и категорията и функцията на съставката.

(2) Съставките в списъците по ал. 1, т. 1 и 2 се подреждат в низходящ ред

според теглото на всяка съдържаща се в изделието съставка.

(3) Списъците по ал. 1, т. 1 и 2 се предоставят на магнитен носител или по електронен път в базата данни на електронната система за докладване - ЕМТОК, при условия и по ред, определени с наредба на министъра на земеделието и храните.

(4) Изпълнителната агенция по тютюна предоставя всяка година на Европейската комисия информацията по ал. 2, с изключение на информация за рецептата на отделните изделя, която представлява търговска тайна.

(4) Изпълнителната агенция по тютюна публикува на интернет страницата си списък на всички съставки за всяко изделие по азбучен ред, като задължително се посочва съдържанието на катран, никотин и въглероден оксид за всяко изделие.

Чл. 52. (1) Комисията за защита на потребителите може да изисква от производителите и вносителите на тютюневи изделия да предоставят информация (резултати от тестове) по търговски марки и по видове и за други съставки извън посочените в списъците по чл. 51, ал. 1, т. 1 и 2, които се отделят от тютюневите изделия, ако има данни за вредното им въздействие върху здравето на потребителите и опасност към пристрастяване, както и съставки, за които няма такива данни.

(2) Измерванията и изследванията се извършват в акредитирани от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ лаборатории.

Глава десета
ПРАВИЛА ПРИ ИЗДАВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ И ОБЖАЛВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ, УДОСТОВЕРЕНИЯ ИЛИ ОДОБРЕНИЯ

Чл. 53. (1) Заявлението за издаване на разрешение, удостоверение или одобрение от Изпълнителната агенция по тютюна съгласно този закон, се подава в агенцията и се разглежда в следните срокове, освен ако в регламент на Европейския съюз е определен друг срок:

1. за издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн – до 30 работни дни;

2. за издаване на одобрение на лаборатория за проверка на измерванията на емисиите от цигари – до 30 работни дни от подаване на заявлението;

3.за издаване на удостоверения за регистрация по чл. 16, чл. 20 и чл. 32 - до 7 дни от подаване на заявлението;

(2) При непълноти и неточности в представените документи се определя срок за отстраняването им.

(3) Когато заявителят отговаря на изискванията, изпълнителният директор на ИАТ издава съответния акт:

1. в 10-дневен срок след изтичането на сроковете по ал. 1, освен ако в регламент на Европейския съюз е определен друг срок – в случаите по ал. 1, т. 1 и 2;

2. в случаите на подадено заявление за регистрация удостоверението се издава в срока по ал. 1, т. 3.

(4) Изпълнителният директор на ИАТ може да оправомощи длъжностни лица за издаването или отнемането на удостоверения за регистрация.

(5) Правата по всички актове по ал. 1 не подлежат на прехвърляне или преотстъпване.

Чл. 54. (1) Правата, произтичащи от издадените актове по чл. 53, ал. 1, се прекратяват:

1. при отнемане на акта по решение на изпълнителният директор на ИАТ

или по решение на оправомощено от него длъжностно лице за актовете по чл. 53, ал. 1, т. 3:

а) когато лицето или обектът, за който са издадени, престане да отговаря на изискванията за издаването им;

б) когато актът е издаден въз основа на неистински документи или на документи с невярно съдържание;

в) в други предвидени със закон случаи.

2. по заявление на притежателя;

3. с прекратяването на дейността на лицето.

(2) Изпълнителният директор на ИАТ, а в случаите по чл. 53, ал. 1, т. 3 – и оправомощено от него лице, може да отнеме правата по издадените актове и в следните случаи:

а) при неизпълнение в указания срок на дадените задължителни предписания за отстраняване на нарушения;

б) при нарушение на закона или на подзаконовите нормативни актове, свързани с издаването на акта.

Чл. 55. Изричният или мълчаливият отказ за издаване на актовете по чл. 53, ал. 1, както и тяхното отнемане, подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 56. (1) За административно обслужване и извършване на процедури заза издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн; одобрение на лаборатория за проверка на изследванията на емисии; одобряване на експерти по окачествяване на тютюна удостоверение за регистрация на лица, изкупуващи суров тютюн; удостоверение за регистрация на лица, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн; се заплащат държавни такси, които се администрират от Изпълнителната агенция по тютюна.

(2) Размерът на таксите по ал. 1 се определя с тарифа, приета с постановление на Министерския съвет.

Глава единадесета

КОНТРОЛ.

Чл. 57. (1) Контролните функции на Изпълнителната агенция по тютюна се осъществяват от лица, назначени със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по тютюна.

(2) Лицата по ал. 1 имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях лица и обекти за извършване на проверки по спазване на този закон и актовете по прилагането му, включително до производствените площи, помещенията за извършване на производителска манипулация, транспортните средства, превозващи тютюн; пунктове за изкупуване на суров тютюн, складови помещения за съхранение на тютюн;

2. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон и актовете по прилагането му;

3. да изискват необходимите данни, сведения, обяснения, оперативна и друга информация от съответните лица, свързана със спазване на този закон и актовете по прилагането му;

4. да вземат проби от цигари за извършване на анализ;

5. да изземват количествата суров или промишлено обработен тютюн;

6. да съставят актове за административни нарушения по този закон;

7. да дават задължителни писмени предписания за отстраняване на констатираните нарушения;

8. да правят предложения за спиране, прекратяване, отнемане и ограничаване на правата по издадените разрешения, удостоверения, одобрения и други.

(3) При извършване на проверки по ал. 2 длъжностните лица от ИАТ се легитимират със служебна карта.

(4) Министърът на земеделието и храните със заповед утвърждава образец на служебната карта по ал. 3.

(5) При осъществяване на контрола по ал. 2 длъжностните лица от ИАТ имат право да изискват съдействие от други органи на изпълнителната власт.

Чл. 58. (1) При осъществяване на контролните си функции ИАТ си взаимодейства с други органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление в рамките на тяхната компетентност.

(2) При необходимост от провеждане на съвместни проверки изпълнителният директор на ИАТ писмено уведомява органите по ал. 1 за вида на изискваното съдействие.

(3) Изпълнителният директор на ИАТ или оправомощено от него лице може да изисква от съответния орган по ал. 1 предварителна информация във връзка с проверката, която се предоставя в срок до 7 работни дни от получаване на искането.

(4) В случай на извършване на проверка от друг контролен орган, ИАТ предоставя информация по компетентност в срок до 7 работни дни от постъпване на искането.

(5) Когато при извършване на проверка от друг контролен орган се установи нарушение по този закон, този орган уведомява незабавно ИАТ за предприемане на действия по компетентност. Изпълнителната агенция по тютюна в срок до 10 дни уведомява другия контролен орган за предприетите действия.

Чл. 59. (1) При осъществяване на контролните си функции Изпълнителната агенция по тютюна си взаимодейства с Министерството на вътрешните работи, Агенция „Митници“, Комисията за защита на потребителите и с други органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.

(2) Взаимодействието между Агенция „Митници“ и органите на Министерството на вътрешните работи и Изпълнителната агенция по тютюна при прилагането на разпоредбите на този закон се урежда със споразумение за взаимодействие, подписано от ръководителите на двете ведомства.

Чл. 60. /1/ Изпълнителната агенция по тютюна може да изиска от съответния орган по чл. 59, ал. 1 информация във връзка с проверката, както и определяне на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(2) Съответният орган по чл. 59, ал. 1 предоставя на Изпълнителната агенция по тютюна исканата информация и определя длъжностни лица за участие в проверката.

(3) Искането за съдействие по ал. 1 се прави в срок до 24 часа преди започване на проверката.

(4) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи оказват във възможно най-кратък срок

искането от Изпълнителната агенция по тютюна съдействие.

(5) Изпълнителната агенция по тютюна, уведомява органите по ал. 1 за резултатите от извършената проверка в 7-дневен срок от приключването й.

Чл. 61. (1) В случаите, когато друг контролен орган в рамките на своите правомощия планира извършването на проверка на лица, извършващи дейност по този закон, при необходимост той изисква съдействие от Изпълнителната агенция по тютюна. Съдействието може да бъде под формата на предоставяне на информация и/или участие на длъжностни лица от Изпълнителната агенция по тютюна при извършване на проверката.

(2) Органите по ал. 1 уведомяват Изпълнителната агенция по тютюна за резултатите от извършената проверка в 7-дневен срок от приключването й.

Глава даванадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Чл. 62. Физическо или юридическо лице, което произвежда тютюн, без да е вписано в регистъра на тютюнопроизводителите, се наказва с глоба от 50 лв. до 100 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 500 лв. до 2000 лв.., но не по-малко от 50 на сто от стойността на произведения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 63. Който предаде тютюн на лице, което не е вписано в регистъра по чл. 20, ал. 1, се наказва с глоба от 100 лв. до 500 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 1 000 лв. до 20 000 лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на предадения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 64. Лице, което изкупува, въвежда или внася в страната суров тютюн в нарушение на чл. 20, ал. 1 или извършва дейности със суров тютюн в нарушение на чл. 21, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 50 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. при повторно нарушение, но не по-малко от 80 на сто от стойността на закупения, внесен или въведен в страната тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 65. Лице, което не спази сроковете по чл. 20, ал. 2 или 3 или по чл. 21, ал. 2-5, се наказва с глоба от 1 000 лв. до 5 000 лв. , съответно му се налага имуществена санкция от 2 000 лв. до 50 000 лв.

Чл. 66. Лице, което съхраняващо суров тютюн, без да е вписано в регистъра на тютюнопроизводителите или в регистъра на лицата, изкупуващи суров тютюн и не подлежи на служебно вписване в тези регистри, се наказва с глоба от 500 лв. до 10 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 5 000 лв. до 100 000 лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на съхранявания тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 67. Лице, което съхраняващо промишлено обработен тютюн, без да е вписано в регистъра на лицата, търгуващи с промишлено обработен тютюн и не подлежи на служебно вписване в тоези регистри, се наказва с глоба от 2 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 5 000 лв. до 100 000 лв., но не по-малко от 80 на сто от стойността на съхранявания тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 68. Лице, което извършва дейност в нарушение на чл. 27, се наказва с глоба от 5 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 150 000 за първо нарушение и от 50 000 of 200 000 при повторно

нарушение, но не по-малко от 80 на сто от стойността на промишлено обработения тютюн, а тютюнът се отнема в полза на държавата.

Чл. 69. Който подаде декларация по чл. 30, ал. 2, т. 9 с невярно съдържание, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, съответно с имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв.~~.~~

Чл. 70. Който подаде декларация по чл. 36, ал. 2, т. 9 с невярно съдържание, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание, съответно с имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв.

Чл. 71. Лице, което не спази сроковете~~а~~ по чл. 33, се наказва с глоба от 2 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 5 000 лв. до 100 000 лв.

Чл. 72. Лице, което произвежда тютюневи изделия в нарушение на изискванията по чл. 34, ал. 1, се наказва с глоба от 5 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 250 000 лв. при повторно нарушение но не по-малко от 200 на сто от стойността на произведените тютюневи изделия, а изделията се отнемат в полза на държавата.

Чл. 73. Лице, което извършва внос, въвеждане на територията на страната, съхранение, транспорт, използване, ремонт, преустройство, износ и извеждане на съоръжения и оборудване за производство на тютюневи изделия в нарушение на чл. 38, ал. 3, се наказва с глоба от 10 000 лв. до 15 000 лв. за първо нарушение и от 20 000 лв. до 50 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. при повторно нарушение, а съоръженията и оборудването се отнемат в полза на държавата.

Чл. 74. Лице, което не спази сроковете по чл. 38, ал. 4 или чл. 39, се наказва с глоба от 1 000 лв. до 5 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 2 000 лв. до 50 000 лв.

Чл. 75. Който съхранява, предлага или ~~пуска на пазара~~ продава тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 42, се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 76. Който съхранява, предлага или ~~пуска на пазара~~ продава тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 43 и се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 77. Който пуска на пазара тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 44 и се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 78. Който наруши разпоредбите на чл. 45, ал. 1 се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв., а тютюневите изделия и превозните средства, послужили за транспортирането им, се отнемат в полза на държавата.

Чл. 79. Който наруши разпоредбите на чл. 45, ал. 2 се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 50 000

лв. до 100 000 лв., а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 80. Който наруши разпоредбите на чл. 46 се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв., съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв.

Чл. 81. Който наруши разпоредбите на чл. 47 се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 50 000 лв. до 100 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, а тютюневите изделия се отнемат в полза на държавата.

Чл. 82 Който съхранява, предлага или пуска на пазара тютюневи изделия в нарушение на разпоредбите на чл. 48 се наказва с глоба от 15 000 лв. до 50 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, съответно му се налага имуществена санкция от 50 000 лв. до 100 000 лв. за първо нарушение и от 100 000 лв. до 150 000 лв. при повторно нарушение, а цигарите се отнемат в полза на държавата .

Чл. 83 На лице, което наруши разпоредбите на чл. 51 се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 30 000 лв. за първо нарушение и от 30 000 лв. до 50 000 лв. при повторно нарушение.

Чл. 84. На лице, което не предостави информация по чл. 52, се налага имуществена санкция от 20 000 лв. до 30 000 лв. за първо нарушение и от 30 000 лв. до 50 000 лв. при повторно нарушение.

Чл. 85 На юридическите лица, които са се облагодетелствали от нарушенията по чл. 62-64, чл. 68-70, чл. 72, 73, 75, 76, чл. 78-82, се налага имуществена санкция в размер от 100 000 лв. до 150 000 лв.

Чл. 86. (1) Когато нарушенията по чл. 75-76 и чл. 81-82 са извършени в търговски обекти и складове, за които е издадено разрешение за търговия с тютюневи изделия по реда на Закона за акцизите и данъчните складове, правата по разрешението се спират за срок 1 година при първо нарушение и за срок 3 години – при повторно нарушение.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от директора на Агенция Митници или упълномощено от него лице, въз основа на актове за установяване на административни нарушения, съставени от компетентните органи по този закон.

Чл. 87 Нарушенията по този закон се установяват с актове, съставени от органите на:

1. Изпълнителната агенция по тютюна – в случаите по чл. 62-69, чл. 71, чл. 83;

2. Комисията за защита на потребителите към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма – в случаите по чл. 75-77, чл. 79-82 и чл. 84;

3. Министерството на икономиката, енергетиката и туризма – в случаите по чл. чл. 70 и чл. 72-74;

4. Министерството на финансите – в случаите по чл. 78.

Чл. 88 Наказателните постановления се издават от:

1. изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по тютюна – в случаите по чл. 87 ~~2~~, т. 1;

2. председателя на Комисията за защита на потребителите или оправомощени от него длъжностни лица – в случаите по чл. 87 ~~2~~, т. 2.

3. министъра на икономиката, енергетиката и туризма – в случаите по чл. 87 ~~2~~, т. 3.

4. министъра на финансите – в случаите по чл. 87, т. 4.

Чл. 89 Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания и не изключва прилагането на административнотаказателните разпоредби на Закона за акцизите и данъчните

складове и Закона за митниците.

.

Чл. 90 Когато на пазара се предлагат тютюневи изделия, които не отговарят на изискванията на чл. 47 и 48, контролните органи на Комисията за защита на потребителите издават заповед със задължителни предписания към производителите, вносителите и търговците за изтегляне на тютюневите изделия от пазара.

(2) В случаите, когато производителите, вносителите и търговците не спазят заповедта, контролният орган изземва и унищожава тези изделия.

(3) При внос на тютюневи изделия, които не отговарят на изискванията на чл. 47 и 48, митническите органи спират вноса на тези изделия и незабавно уведомяват контролните органи по ал. 1.

Чл. 91. Разпореждането с отнетите в полза на държавата тютюн, тютюневи изделия, съоръжения, оборудване и транспортни средства се извършва по ред и начин, определни с наредба, приета с постановление на Министерския съвет.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Тютюн” е земеделска култура, произведена от тютюневи семена. „Тютюн” също означава листа и други естествени преработени или непреработени части на тютюневото растение, включително раздут и възстановен тютюн.
2. „Суров тютюн” означава тютюневи листа, обрани в техническа зрелост, сушени на слънце, на сянка или с топъл въздух, групирани съобразно беритбата с еднородно качество и нормално влагосъдържание в производителски опаковки.
3. „Промишлено обработен тютюн” е съхранението и отгледан изкупен суров тютюн, който е претърпял сортировка, обезжилване, стабилизиране на влагосъдържанието - получено вследствие изкуствена или естествена ферментация или термично третиране, опаковане, съхраняване и е предназначен за производство на тютюневи изделия.
4. „Тип тютюн” е основно групиране на тютюна въз основа на биологичния му вид, мястото на производство, т. е. природо-географските условия, при които се отглежда, начина на сушене или начина на използване;
5. „Сортова група Басми” ”-ориенталски тютюни, отгледани в определени географски зони в Южна България, характеризиращи се със специфични екологични условия, типизирани чрез подходящи сортове, изсушени при естествени условия на слънце, предназначени за производство на тютюневи изделия, както и за подобряване на вкусово-ароматичните качества на същите.
5. „Сортова група Каба Кулак” -полу- ориенталски тютюни, отгледани в определени географски зони в Северна България, характеризиращи се със специфични екологични условия, типизирани чрез подходящи сортове, изсушени при естествени условия на слънце, предназначени за производство на тютюневи изделия.
6. „Сортова група Виржиния“- тютюн, сушен при изкуствени условия чрез регулиране на топлината и вентилацията, без да се допуска контакт на дима и парите от горивото с тютюна.
7. „Сортова група Бърлей"- тютюн, сушен при естествени атмосферни условия на сянка с частично регулиране на влажността на въздуха.

8. „Произход” (технически район, екотип)-съвкупност от тютюн, произведен в географски обособена част от страната, в която климатичните условия, технологията на отглеждане, сортовете и други стопански условия формират тютюн с еднакви или сходни белези, консумативни качества и идентична типичност.
9. „Сорт” е относително еднородна растителна съвкупност със специфични генетични заложби, създадена от човека за определени почвено-климатични условия, която при съответната технология на отглеждане и сушене осигурява постоянна в количествено и качествено отношение растителна продукция.
10. „Тютюневи изделия” са всички продукти, които могат да бъдат консумирани и са съставени, дори частично от тютюн;
11. „Тютюневи изделия за пушене“ означава тютюневи изделия, различни от бездимно тютюнево изделие;
12. „Бездимно тютюнево изделие“ означава тютюнево изделие, чиято консумация не се извършва чрез процес на горене, включително тютюн за дъвчене, тютюн за смъркане и тютюн за орална употреба;
13. „Тютюн за дъвчене“ означава бездимно тютюнево изделие, предназначено изключително за дъвчене;
14. „Тютюн за смъркане“ означава бездимно тютюнево изделие, което може да се консумира през носа;
15. „Тютюн за орална употреба“ означава всички изделия, предназначени за използване през устата, с изключение на предназначените за вдишване или дъвчене, съставени изцяло или частично от тютюн, на прах или на отделни частици или каквато и да е комбинация от тези форми, и по-специално тези, представени в пликчета дози или в порести пликчета;
16. „Цигара“ означава цилиндрично тяло от тютюн, което може да се консумира чрез процес на горене и което е подробно определено в Закона за акцизите и данъчните складове;
17. „Пура“ означава цилиндрично тяло от тютюн, което може да се консумира чрез процес на горене и което е дефинирано в Закона за акцизите и данъчните складове;.
18. „Пурета“ означава вид малка пура, която е подробно определена в Закона за акцизите и данъчните складове;
19. „Тютюн за лула“ означава тютюн, който може да се консумира чрез процес на горене и който е предназначен за употреба в лула;
20. „Тютюн за ръчно свиване на цигари“ означава тютюн, който потребителите или търговските обекти за продажба на дребно могат да използват за направата на цигари;
21. „Тютюн за водна лула“ означава тютюнево изделие, което може да се консумира чрез водна лула. За целите на този закон тютюнът за водна лула се счита за тютюнево изделие за пушене. Ако дадено изделие може да се използва както за консумация чрез водна лула, така и за ръчно свиване на цигари, то се счита за тютюн за ръчно свиване на цигари;
22. „Съставка” е всяко вещество или компонент, освен тютюневи листа или други естествени или непреработени части на тютюневото растение, които се използват при производството или подготовката на тютюневите изделия и се съдържат в завършения продукт, дори в променена форма, включително хартията, филтрите, мастилата и лепилата.
23. „Никотин“ са никотинови алкалоиди;
24. „Катран“ е суровият неводен безникотинов кондензат на дима;
25. „Въглероден оксид” е съединение на въглерода с един кислороден атом. Въглеродният оксид е компонент на газовата фаза на тютюневия дим, идентичен с „въглероден монооксид” и „въглероден окис”.
26. „Емисии“ означава веществата, които се отделят при употреба по предназначение на тютюнево или свързано с него изделие, като например

веществата в дима или веществата, отделяни при използването на бездимните тютюневи изделия;
27. „Максимално равнище“ или „максимално равнище на емисиите“ означава максималното съдържание или емисии на дадено вещество в тютюнево изделие, включително равно на нула, измерено в милиграми;
28. „Потребител“ означава физическо лице, което действа за цели извън рамките на своята търговска, стопанска, занаятчийска или професионална дейност;
29. „Потребителска опаковка“ е най-малката самостоятелна опаковка на тютюнево, което се пуска на пазара;
30. „Потребителска опаковка за ръчно свити пури” е най-малката самостоятелна опаковка, която вносител или търговец на едро доставя на лицензирани търговци на дребно.
31. „Повторно” е нарушението, извършено в едногодишен срок след влизане в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е било наложено наказание за същото нарушение.
32. „Производител“ означава всяко физическо или юридическо лице, което произвежда изделие или възлага неговото създаване или производство и което предлага това изделие на пазара под своето име или своята търговска марка;
33. „Пускане на пазара“ означава предоставянето на изделия, независимо къде са произведени, на потребителите в Съюза срещу заплащане или безплатно, включително чрез продажба от разстояние; в случай на трансгранични продажби от разстояние изделието се счита за пуснато на пазара в държавата членка, в която се намира потребителят;
34. „Рекламиране” е всяка форма на съобщение, което има за цел популяризиране на тютюнево изделие.
35. „Спонсорство” е всяка форма на публичен или частен принос към осъществяването на мероприятие, дейност или насочен към лице, който има за цел или за свой пряк или непряк резултат популяризирането на тютюнево изделие.
36. „Услуга на информационното общество” е услуга, извършена възмездно или безвъзмездно от разстояние, по електронен път и по изрично изявление на получателя на услугата, като:
а) „от разстояние” означава, че услугата е извършена, без страните да се намират едновременно на едно и също място;
б) „по електронен път” означава, че услугата е изпратена и получена по предназначение чрез устройства за електронна обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на информация, като услугата изцяло се осъществява чрез използването на проводник, радиовълни, оптически или други електромагнитни средства;
в) „по изрично изявление на получателя на услугата” означава, че услугата се предоставя при изрично заявяване на желание за ползване от страна на получателя.
37. „Трета държава” е държава, която не е членка на Европейския съюз или не е страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.
38. Сектор Тютюн има значенението по смисъла на част XIV от Приложение I от Регламент 1308/2013 г. на Европейския парламент на Съвета от от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007.
39. Сделка с място на изпълнение на територията на страната е сделка по смисъла на ЗДДС.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. /1/ Законът влиза в сила в срок 1 месец след обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на чл. 5, т. 7, който влиза в сила от 20 май 2016 г.

/2/ С влизане в сила на този закон се отменя Закона за тютюна и тютюневите изделия (обн., ДВ, бр. 101 от 1993 г., изм.и доп., бр. 19 от 1994 г., бр. 110 от 1996 г., бр. 153 от 1998 г., бр. 113 от 1999 г., бр. 33 и 102 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 20 от 2003 г., бр. 57 и 70 от 2004 г., бр. 91, 95, 99 и 105 от 2005 г., бр. 18, 30, 34,70, 80 и 108 от 2006 г., бр. 53 и 109 от 2007 г., бр. 36, 67 и 110 от 2008 г., бр. 12, 82 и 95 от 2009 г., бр. 19 от 2011 г. и бр. 50 от 2012 г.).

§ 3. Министерският съвет в срок до три месеца от влизането в сила на закона:

1. предоставя необходимата сграда – публична държавна собственост за осигуряване нуждите на Изпълнителната агенция по тютюна;

2. приема устройствен правилник на Изпълнителната агенция по тютюна и наредбите по чл. 37, 42, ал. 1и 47 от закона;

3.одобрява тарифите по чл.42, ал.2 и чл. 56, ал. 2;

4. приема постановление, с което приема наредбата по чл. 91

§ 4. Министърът на земеделието и храните издава:

1.наредбите по чл. 6, ал. 2 и чл. 26 и заповедта по чл. 57, ал. 4 - в срок от 1 месец от влизане в сила на закона;

2. наредбите по чл. 10, ал. 1, чл. 22, ал. 1, т.2, чл. 30, ал. 4 и чл. 49 - в срок до 2 месеца от влизане в сила на закона.

§ 5. (1) Окачествяването при изкупуването на суров тютюн за реколта 2014 се извършва съгласно изискванията на Правилника за прилагане на отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия (обн., ДВ, бр. 101 от 1993 г.)

(2) До приемане на наредбата по чл. 22, ал. 2, т. 2 данните от окачествяване при изкупуване се вписват в предавателно-приемателен протокол по образец, одобрен със заповед на министъра на земеделието и храните.

§ 6. /1/Изпълнителната агенция по тютюна е компетентен орган по уведомяване на Европейската комисия за съставки съгласно чл. 4, пар. 5 от Директива (ЕО) 37 Директива 2001/37/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2001 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия (ОВ L 194, 18.7.2001 г.) до 20 май 2016 г., а след тази дата изпълнява функции на компетентен орган по уведомяване на Европейската комисия за съставки и емисии по чл. 5 от Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО (ОВ, L 127/11 от 29 април 2014 г.).

§ 7. Лицата, извършващи дейности по чл. 20, 32 и 38 се вписват в съответния регистър по чл. 20, 32 и 38 в срок до 2 месеца от влизането в сила

на закона.

§ 8. /1/В срок до 9 месеца от влизане в сила на този закон Изпълнителната агенция по тютюна извършва преглед за съответствие с изискванията на този закон на издадените по отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия разрешения за извършване на промишлена обработка на тютюн и издава разрешения на лицата, които отговарят на изискванията.

/2/До създаване на Изпълнителна агенция по тютюна, правомощията й по чл. 51 се изпълняват от Института по тютюна и тютюневите изделия към Селскостопанската академия.

§ 9. До одобряване на лаборатория по смисъла на чл. 50, но не по-късно от 20 май 2016 г., Институтът по тютюна и тютюневите изделия към Селскостопанската академия извършва измерванията по чл. 49 и/или извършва проверките на тези измервания.

§ 10. (1) До издаване на предвидените актове в този закон и доколкото не му противоречат се прилагат издадените въз основа на отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия нормативни актове.

(2) До издаване на разрешенията по ал. 1 лицата извършват промишлена обработка на тютюн съгласно притежаваните от тях разрешения.

(3) Започналите към датата на влизане в сила на закона производства по издаване на разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн се довършват по този закон.

§ 11. Лицата, произвеждащи тютюн на територията на страната, подават данни за произведения и предаден суров тютюн от реколта 2014 и се вписват в регистъра по чл. 16, считано от реколта 2015.

(2) До регистрацията на лицата по ал. 1 те могат да извършват дейности по закона съгласно регистрацията си по чл. 7 от Закона за подпомагане на земеделските стопани.

§ 12. (1) Лицата, притежаващи разрешения за производство на тютюневи изделия, издадени по отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия, запазват правата по тях.

(2) Контролът за съответствие на лицата и тяхната дейност се извършва по този закон.

(3) Издаването на нови разрешения за производство на тютюневи изделия се извършва по реда и при условията на този закон, като до приемане на наредбата по чл. 37 се прилагат правилата на съответната наредба и на Приложение № 3 от отменения Закон за тютюна и тютюневите изделия.

(4) Започналите към датата на влизане в сила на закона производствата по издаване на разрешение за производство на тютюневи изделия се довършват по този закон.

София, 25.06.2014г. **Вносители:**

М О Т И ВИ

Предложеният проект на Закон за тютюна и тютюневите изделия е разработен чрез възприемане на някои от основните принципи, залегнали в *Протокола за премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия* към член 15 от Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация. Тези принципи са насочени към премахване на всички форми на незаконна търговия с тютюневи изделия в съответствие с чл. 15.

Законопроектът е съобразен с изискванията на *Директива 2001/37/ЕО* за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия. Директива 2001/37/ЕО ще се прилага до 20 май 2016 г., след което ще бъде заменена с изискванията на *Директива 2014/40/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия.* Настоящият законопроект въвежда още на настоящия етап част от разпоредбите на *Директива 2014/40/ЕС* с цел осигуряване на необходимата подготовка за привеждане на лицата в съответствие с новите изисквания.

I. Една от основните цели на предложения проект е да ограничи формите за незаконна търговия с тютюн и тютюневи изделия, чрез приемане и прилагане на ефективни мерки за контрол или регулиране на веригата на доставки на тютюн и тютюневи изделия.

Чрез предложените текстове се цели осигуряване на пълна проследимост на всички количества суров или промишлено обработен тютюн, произведен или постъпващ в страната, в отговор на нарастващата международна незаконна търговия с тютюн и тютюневи изделия. Незаконната търговия подкопава политиката за контрол на тютюна и води до значителни загуби за държавата, за лицата, осъществяващи своята дейност в съответствие със закона и допринася за финансирането на престъпни дейности.

Действащата нормативна уредба в областта на тютюневите изделия, включително акцизното законодателство, осигурява пълен контрол както върху готовите тютюневи изделия, така и по отношение на отпадъците от тютюн.

В същото време, такъв механизъм не е предвиден по отношение на суровините за производство на тютюневи изделия – а именно суровия тютюн и промишлено обработения тютюн, като тези суровини имат далеч по-голямо значение за контрабандната употреба на тютюневи изделия, отколкото са отпадъците от тютюн.

В Република България ежегодно се произвеждат средно 30 000 тона тютюн, което поставя страната сред първите места в Европейския съюз. По тази причина, липсата на законодателство, уреждащо контрола върху тютюна, като земеделска култура, поражда значителни проблеми и необходимост от предприемане своевременни и адекватни изменения, отчитайки че незаконната търговия с тютюн подкопава икономиката на страната и оказва неблагоприятно въздействие върху националната стабилност и сигурност.

Предвид факта че суровият и промишлено обработеният тютюн не са акцизни стоки, контролът относно количествата и съответствието с качествените изисквания на тези суровини следва да бъде регламентиран в Закона за тютюна и тютюневите изделия.

За целта законопроектът предвижда въвеждане на следните мерки:

1. Създаване на Изпълнителна агенция по тютюна (Агенцията) с контролни, регулаторни и информационни правомощия, второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на земеделието и храните и осъществяваща функции, присъщи на изпълнителна агенция по смисъла на чл. 54 от Закона за администрацията, а именно - административно обслужване на физически и юридически лица и дейности и услуги, свързани с осигуряването на дейността на министъра на земеделието.

2. Създаване на регистър на тютюнопроизводителите, в който следва да бъдат вписани всички лица, произвеждащи суров тютюн.

Задължение на тютюнопроизводителите е да подават до агенцията информация за вписване в регистъра относно ползваните от тях площи, върху които се отглежда тютюн, за произведените количества и за лицата, на които предават произведения тютюн.

Въвежда се и задължение за предаване на тютюна само на лица, вписани в регистър на лицата, изкупуващи суров тютюн. С цел осигуряване на ефективност на разпоредбите е предвидена и административно наказателна санкция за лицата, произвеждащи тютюн, без да са вписани в регистъра на тютюнопроизводителите.

3. Създаване на регистър на лицата, изкупуващи суров тютюн. Придобиването, включително чрез изкупуване, на тютюни – местно производство, въвеждането и вносът в страната на суров тютюн, се извършва само от вписани в регистъра лица. По подобие на режима за контрол на отпадъците от тютюн съгласно

Закона за акцизите и данъчните складове, подробно са описани дейностите, които могат да се извършват със суровия тютюн и е предвидено уведомяване на агенцията за движението на количествата. С цел ограничаване на административната тежест за лицата, законът предвижда служебно вписване в регистъра на лица, притежаващи разрешение за промишлена обработка на тютюн.

4. Създаване на регистър на лицата, търгуващи на територията на страната с промишлено обработен тютюн. Целта, както и при другите нововъведени регистри, е да осигури проследимост на количествата промишлено обработен тютюн, който е основната суровина за производство на тютюневи изделия.

В действащата нормативна уредба е регламентиран разрешителен режим за промишлената обработка на тютюн със стриктни изисквания спрямо лицата, извършващи такава, но не осигурява необходимия контрол на движението на произведените в страната количества, както и на внесения или въведен промишлено обработен тютюн, предвид факта, че той не е акцизна стока по българското законодателство. Този пропуск води до сериозни предпоставки за увеличаване на нелегалната търговия с тютюн и нелегалното производство на тютюневи изделия.

По данни на Министерство на вътрешните работи през 2013 г. в страната е конфискуван *нарязан тютюн, който е акцизна стока,* в количество от **136 240 кг,** спрямо **43 248 кг** през 2012 г. Наблюдаваният ръст на разпространението на произведен в страната тютюн е следствие на повишеното му търсене в две направления – за обработка и привеждане в състояние за пушене и за производство на цигари без бандерол.

Общото количество тютюневи изделия, задържани от Агенция „Митници" през 2013 г. възлиза на **44 028 924 къса цигари** и **224 906 кг тютюн**. От задържаното количество тютюн могат да се произведат над **224 000 000 къса цигари**.

През 2012 г. задържаните количества са респективно: **83 683 408 къса цигари** и **34 465 кг тютюн**. Съпоставката на данните за 2012 г. и 2013 г. показва тенденция на намаляване на количеството задържани цигари с почти 50 % и рязко нарастване на количествата задържан тютюн, като задържаните количества са почти 7 пъти повече в сравнение с 2012 г.

Правомощията на Агенция „Митници" са само по отношение на нарязания тютюн, който е акцизна стока, но не и по отношение на суровия тютюн и на тютюна, който е промишлено обработен, но не е нарязан. Това обстоятелство налага промяна в действащата нормативна уредба чрез новите текстове в Закона за тютюна и тютюневите изделия.

С цел ограничаване на административната тежест спрямо лицата, извършващи търговия с промишлено обработен тютюн, се предвижда служебно вписване в регистъра на лицата, притежаващи разрешение за промишлена обработка на тютюн и на лицата, притежаващи разрешение за производство на тютюневи изделия.

Създаването на предлаганите с проекта регистри ще гарантира поддържането на съответния формат на отчетната документация на физическите и юридическите лица за всички трансакции във веригата на доставки на тютюн и създаването и поддържането на информационна система за контрол на производството, представянето и продажбата на тютюн и тютюневи изделия, както и за обмен на информация между компетентните органи.

Предложените текстове целят създаване на ясни и приложими процедури, както за лицата, така и за администрацията, в случаите на дейности с тютюн, както и ограничаване чрез превенция на възможността за използване на тютюна в нарушение на нормативните разпоредбите.

II. Освен воденето на посочените по-горе регистри и осъществяване на контрол по отношение на количествата суров и промишлено обработен тютюн, **Изпълнителната агенция по тютюна:**

1. Одобрява лаборатории, осъществяващи контрол на измерванията на съдържанието на катран, никотин и въглероден оксид в емисиите от цигари.

Член 4 от ***Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО*** *(текст от значение за ЕИП)* предвижда, че измерванията на съдържанието на тези вещества в емисиите от цигари следва да се проверява от лаборатории, които са одобрени и наблюдавани от компетентните органи на държавите членки. Освен това се посочва, че тези лаборатории не могат да бъдат притежавани или контролирани пряко или непряко от тютюневата промишленост.

Директива (ЕС) № 40/2014 отменя *Директива (ЕО) № 37/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2001 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи изделия (ОВ L 194, 18.7.2001 г.),* считано от 20 май 2016 г.

Действащата до тази дата Директива (ЕО) № 37/2001 по подобен начин предвижда, че измерванията на съдържанието на тези вещества се извършват или

проверяват в лаборатории, одобрени и наблюдавани от компетентните органи на държавите-членки.

Действащият текст на чл. 35в от ЗТТИ предвижда подобни измервания да се извършват единствено от Института по тютюна и тютюневите изделия към Селскостопанската академия.

Предложената промяна разширява обхвата на лицата и дава възможност всяка лаборатория, която отговаря на изискванията, да бъде одобрена за извършване на проверки на измерванията. Предложеното изменение е в съответствие както с действащата Директива (ЕО) № 37/2001, така и с разпоредбите на Директива (ЕС) №40/2014, чиито изисквания следва да бъдат въведени до 20 май 2016 г.

Тъй като основно дейността на Института по тютюна и тютюневите изделия се изразява в провеждане на научни изследвания с фундаментален и приложен характер, издаването на одобрение на лаборатория, включително чрез преценка на независимостта на лабораторията от тютюневата индустрия, не е присъща дейност за научен институт, поради което законопроектът предвижда тези функции да се извършват от Агенцията.

2. Уведомява Европейската комисия за съставките на тютюневите изделия в изпълнение на изискванията на действащата до 20 май 2016 г. Директива (ЕО) № 37/2001. Към настоящия момент тази функция е възложена на Института по тютюна и тютюневите изделия и по аргументите, изложени по-горе, не е присъща дейност на научно учреждение.

3. Издава разрешение за извършване на промишлена обработка на тютюн. Към настоящия момент това разрешение се издава от Министерския съвет. Целта на законопроекта е да запази досега действащите изисквания за издаване на разрешение, но да промени компетентния за издаване на разрешението орган. Агенцията, като контролен орган ще разполага с необходимите ресурси за извършване на компетентна оценка на съответствието с изисквания за издаване на това разрешение и за осъществяване на ефективен контрол на лицата, получили разрешение.

4. Агенцията одобрява независими експерти по окачествяване на тютюна които дават експертно становище при несъгласие с окачествяването на суровия тютюн. Предложения законопроект дава възможност на страните по договорите за производство и/или изкупуване на суров тютюн да поискат и да получат възможност за независима оценка на качеството на тютюна и за своевременно решаване на спор при окачествяването на продукцията в момента на изкупуването. Въвеждането на дейността на независимите експерти, определени със наредба на министъра на земеделието и

храните, ще даде арбитражно мнение и оценка на качеството на предоставения от производителя тютюн.

4. За осъществяване на ефективен контрол по спазване на изискванията на закона, на органите на агенцията е предоставено правомощието да съставят актове за административни нарушения по закона, за които изпълнителният директор на агенцията издава наказателни постановления.

5. Предвидена е и възможност за съвместно извършване на проверки от агенцията с органи на Министерството на вътрешните работи и на Агенция „Митници“.

III. В областта на производството на тютюневи изделия се запазва досегашният ред на издаване на разрешение за производство от Министерския съвет, но е предвидено създаването на регистрационен режим на лицата, извършващи действия със съоръжения и оборудване за производство на тютюневи изделия.

Режимът изисква регистрация и уведомяване на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за всяко оборудване, предназначено за производство на тютюневи изделия. Целта на въведения уведомителен и регистрационен режим е да бъде повишена ефективността на контрола по отношение на незаконното производство на тютюневи изделия в съответствие с Протокола за премахване на незаконната търговия с тютюневи изделия към член 15 от Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация. Чрез новите разпоредби се цели контрол на веригата на доставките, надлежна проверка, водене на отчетност, както и мерки за сигурност и превенция.

IV. Законопроектът предвижда условия и ред, при които юридическо лице може да придобие статут на Национална тютюнева камара. Целта на разпоредбите, регламентиращи камарата, е да се подпомогне създаването на организация, обединяваща основните категории участници в секторите „Тютюн“ и „Тютюневи изделия“. Такава организация би съдействала за създаването на условия за диалог между тези участници и би повишила въвеждането на добри практики и прозрачност на извършваните от лицата дейности.

Статут на Национална тютюнева камара се признава само на лице, което обединява:

1. обединява организации (юридически лица) на тютюнопроизводители, които общо представляват повече от 50 на сто от тютюнопроизводителите, вписани в регистъра по чл. 15;

2. обединява лица, извършващи промишлена преработка на тютюн или организации на такива лица, чиито общ обем на преработена продукция е повече от 50 на сто от произведения в страната суров тютюн за предходната година;

3. производители на тютюневи изделия или организации на производители на тютюневи изделия, чиито общ годишен обем на произведените в страната тютюневи изделия е повече от 50 на сто от общия обем произведени в страната тютюневи изделия.

4. научни институти или университети, които осъществяват научни и приложни дейности в областта на тютюна или тютюневите изделия.

Удовлетворяването на тези изисквания ще осигури национална представителност на камарата.

С цел осигуряване на равнопоставеност между участниците в нея, законопроектът предвижда специални правила за формиране на състава на Управителния съвет на камарата, а именно – по двама членове, предложени от всеки от браншовете и един представител на научните институти или университети.

V. Прецизирани в сравнение с действащия закон са определенията в допълнителната разпоредба. Възприети са редица определения от Директива № 40/2014 г., доколкото не противоречат на Директива (ЕО) № 37/2001 г., която ще продължи да се прилага до 20 май 2016 г. По този начин се осигурява и унифициране на понятията, свързани с тютюневите изделия, използвани в Закона за тютюна и тютюневите изделия и в Закона за акцизите и данъчните складове.

VI. Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби са съобразени изцяло с възможностите на различните групи лица, за да се постигне превъзпитание и превенция, с цел събираемост и защита на потребителите.

VII. Законопроектът е хармонизиран с правото на Европейския съюз.

VIII. Действащият Закон за тютюна и тютюневите изделия е приет през 1993 г. и е претърпял близо 30 изменения. Поради многобройните и съществени изменения, които се предлагат, е предвидено издаване на нов закон, който да отмени сега действащия.

В преходните и заключителните разпоредби на закона са предвидени подходящи срокове за приемане на необходимите подзаконови актове по прилагане на закона, като

до тяхното издаване се предвижда запазване на действието на досега действащите, доколкото същите не влизат в противоречие с новия закон.

Записани са и разпоредби, уреждащи правата на лицата, получили различни разрешения по досега действащия закон.

София, 25.06.2014г. **Вносители:**